

Приказната страна за малките

Един откъл от световната изложба в Чикаго

Световната изложба! Чухте ли за нея? Тя се откри в Чикаго, трая седем месеци и се закри наскоро. През тази приказна изложба сж минали повече от 22 милиона хора, за да я видят. Между тях сж били и милиони деца. Да, защото, ако за големите имаше какво да научат, за малките беше построен „Вълшебният остров“, създаден да даде истинска наслада от веселби, игри, забавления за децата.

Смъртни кукли, детски театри специални говорители, езеро за игра, магически планини и най-после модел на един чифлик с говореща крава — всичко това е било само за децата.

Цялата изложба е построена на 20,000 кв. метра на изкуствения „Северен остров“. В този „Вълшебен остров“, се отивало по три начина: по езеро, вода и въздух. Шарени автобуси довеждат гостите пред вратите на изложбата. По вода се отивало с моторни лодки и италиански гондоли, които стоят на разположение на публиката. А третия път е въздушният. Този път сигурно и на вас най-много харесва. Той е „небесна люлка“. Изкачвате се право с асансьор върху една кула от 200 м. височина. Там се качвате в вагонетки, които ползват по жици. Но това сж истински „вагони ракети“, които сж издигнати 61 м. над земята. Тия вагони приличат не само на ракети, но от тяхния заден край излиза дим в най-разноцветни бои и оставя чудни облаци. Така сж пътува 600 м., след което дохождате пак в голем асансьор, който ви спуска от друга кула на самия „Остров на чудесата“.

Великански играчки

Веднага при входа се намира една голяма изненада. Един огромен змей, който е дълъг 18 метра, ви става Той е чудно нашенен и осветлен. Привлича много посетители. Малко по нататък се намира къщата на играчките. Там има толкова много неща, че и сам Свети Никола и Дядо Мраз не биха могли да измислят и донесат толкова интересни играчки. Край тази къща ето една „малка“ червена количка. Тя е 4 и половина метра висока и 10 и половина дълга. Колелата й в диаметър сж три метра. На нея седи едно голямо „дете“ високо 12 метра. То е приклекнало с едно си колѣно върху колата, а с другото се готви да скочи. Колата се намира в покрито с стъкло помѣщение, през което се вижда как се прави такава кола, разбира се, само в малки размери. Цялата работилница е под тая кола.

Веднага до тая кола се намира една необикновена „къща от топки“. Прозорците сж от двойни стъкла. Вжре пространството е изпълнено с дивно шарени топки. Гова дава необикновен изглед на къщата. От друга страна на „змея“ се намира

детски ресторант, където всичко е те намира за ядене това, което сбича. Докато децата се хранят, палачовци вършат разни лудории и децата прекарват чудно весели минути.

При входа на острова стои фигура от 6 м. височина: сж жирафи, слонове, стари гигански животни. След това следва групата на малките фигури, която

Едно от старите животни в изложбата

представява сцена от разни приказки и басни. Дори и известната „Червена шапчица“ е тук. Тези фигури се намират в специална обстановка и изглеждат като живи.

Вълшебният хълм

Чудо над чудесата, на този остров, е вълшебният хълм. Той е заобиколен с вода, а на върха му е построен замък. По водата плават парадни кораби с колела и техните педали се карат от самите гости. Водата е дълбока 70 см., така што сж „мореплавателит“ не може да се случи никакво нещастие. На този хълм може да се иде и през един мост. Той е за ония, които се боят от водата. Когато се стигне до замъка, слиза се пълишком в вътрешността на хълма. Там има най-необикновена растителност, която е осветлена с магическа светлина, излизаша между стени. От зидовете се спускат водопади, които се преливат в милиарди брилянтни капчици.

Желѣзница за разходка

На тази голяма изложба има и желѣзница за разходка. В всички вагони се побира по 80 души. Едно място има до машиниста, за най-щастливия гост. За тая желѣзница сжществуват истински станции, мостове и сигнали.

Има и театър за деца, в който играят сжщо деца вместо големите артисти. Не липсват и сладкарници, в които се дава всевъзможно ледено.

Близко до театъра се намира голѣма кула, в която има чудни, голѣми палми.

сто в тревата.

Как животните спят, сжшо е изследвано от някои учени. До сега се мислѣше, че орангутанът спи седнал както шимпанзето и другите маймуни. Орангутанът е единично от животните, което спи на гръб си. По-малките маймуни спят върху клонет, сж впити прѣсти в тях, за да не паднат.

Жирафит сж своите дълги шии спят като ги извиват над гръб си. Рогоносните животни, както Елена, спят сж глави в нормално положение, като че ли сж будни. Конет спят често прави и има много от тях, които не лѣгат никак през нощта. Животните сж кжси, здрави крака, като свинет, носорозите и хипопотамит, спят на една страна, защото не могат да си свиват краката.

Мечките нѣмат определен начин за спане. Тѣ могат да спят в най-различни пози. Ленивецът спи обвесен сж глава надолу, хванат сж четирите си крака на ѣкой клон, а мравоядът покрива глѣто си с рунтава опашка така, че от него се виждат само петит. Австралийският прилеп спи обвесен на една кука, като разперва крилата си като шатра. Така се пазят от светлината и водата, която капѣ от пещерите.

ЗАДАЧА

от бай Станю Познавача

— Момчета — посрещна ни бай Станю още в пруста. — Днес ще видите у дома нѣщо, каквото не сте виждали други път, — гледайте да не се уплашите! Нарочно излѣзох да ви предупредя.

Ние сж Татунчо доста се озадачихме. Каква ли изненада ни е приготвил този път бай Станю?

— Ще ви покажа днес една индийска ясновидка! — обяви той.

— Ясновидка ли? Още по-добре! — извиках аз.

— О, ние жадваме да видим нейните чудеса! — каза Татунчо.

— И още какви! — рече бай Станю и ни въведе в стаята.

Там наистина видѣхме една нисичка и ужасно мършава жена, седнала на един стол сж завързани очи, увита в нѣщо като турско фередже.

— Тъкмо заради вас сжм я задържал, — каза бай Станю, — и вие на време дойдохте — сега започваме сеанса сж ясновидство и четене на мислитѣ.

И наистина ясновидката започна да прави чудеса.

Каквито предмети подавахме на бай Станю, — тя безпогрѣшно познаваше, без да гледа. Тя позна когато бай Станю извади молива от джеба си, и едно копче от джеба на Татунчо. Не щѣ ли, в джеба на Татунчо се намѣри случайно едно нѣщо, което никой не можеше да предполага: едно мъртво врабче, което Татунчо убил сж ластика си и го заврѣл в джеба си. Щом бай Станю извади врабчето и ясновидката след една минута извика: убито врабче! Това ме много зачути. А така сжшо и другитѣ й чудеса: познаваше имена, рождени дни и др. т.

Сеансът продължи доста. Найсетне бай Станю започна да се смѣе и се обърна към нас:

— Е, момчета, как ви се вижда всичко туй? Интересно, нали? Сега аз ще ви открия една голѣма тайна. Тая мома тука съвсем не е индийска ясновидка, ами е моята племенница Елена. Нарочно рекох да направим сж нея нѣколко фокуси зарад вас. Защото това бѣха все фокуси. Разбирате ли? Даз ще ви прочета една кратка лекция за разнитѣ четения на мисли и ясновидства и вие ще видите, че всички от вас може да ги правите.

Никакво четене на мисли изобщо нѣма. Има за тѣзи фокуси условен език, сж който онзи, който работи сж „ясновидката“ — в случая аз — ѣ казва, тайно от зрителитѣ, каквото тя трѣбва уж да познае. Предметитѣ, които могат да се намѣрят в джебовете на посетителитѣ при такива случаи сж приблизителни едни и сжщи и за тѣх се изработва един условен речник. Напримѣр: портрет — говорете, портфейл — бързо, кърпичка — помислете, кисия — веднага, монета — моля ви се, сребърна монета — от какъв метал, медна монета — металът какъв е, писалка — заповѣдайте картина — внимателно, билет — помислете, часовник — много ви се моля, молив — отговорете, огледало — не бързайте и т. н.

По такъв начин, ако ми дадат монета, аз казвам на ясновидката: „Госпожиче, кажете какво е това, моля ви се“. Ясновидката отговаря: „монета“. Ако е сребърна, аз питам: от какъв метал? И ясновидката вече знае, че монетата е сребърна.

Но както видѣхте, има случаи когато ясновидката трѣбва да познае предмети, които рѣдко се случват, като напримѣр убитото врабче на Татунчо. За такива случаи ние имаме условна азбука, в която всѣка дума означава определен буква. Ето тази азбука: а — хайде, б — сребро, в — вѣрно, г — говорете, д — дайте отговор, е — не мислете, ж — живо, з — мислете, и — ясно, к — високо, л — моля ви, м — веднага, н — тозчас, о — не се бавете, п — по-скоро, р — напрегнете се, с — по-живо, т — стреснете се, у — побързайте, ф — безпогрѣшно, х — внимателно, ц — смѣло, ч — по-смѣло, ш — слушайте, щ — още сега, ю — публиката чака, я — погрижете се.

По такъв начин, когато стана нужда да кажа на моята ясновидка — „убито врабче“, аз най-напред сж думитѣ „Какво е това?“ — ѣ дадох да разбере, че ще ѣ предавам сж азбуката, която тя от три дни изучава и след туй ѣ продиктувах всички букви: „Побързайте! Скоро! Ясно! Стреснете се! Не се бавете! Вѣрно! Напрегнете се! Хайде! Скоро! По-смѣло! Не мислете!“

Двамата сж Татунчо много се зарадвахме на тая дяволия, която се заканехме да направим на игра между децата, и благодарихме на бай Станю.

— Много интересно бѣше туй, бай Станю, — казах аз. — Но то не е за задача, или?

— А, не е, разбира се! Колкото за задача, ще ви кажа нѣщо друго, пак от живота. Имаше тука от нашата махла, един познат. Само че пак за завещание е въпросът, както миналия път.

— Нищо, нищо, бай Станю, стига да е интересно.

— Доста интересно. Той бѣше богат човѣк, ожени сина си, но синът му, за нещастие, нѣмаше деца. Бащата умрѣ сж отворени очи за внуче. Когато отвори завещанието му, намѣриха, че вжтре пише: нареждам, што ако на сина ми се роди мжжко дете — чак тогава да се продаде моята вила в Варна и от стойността ѣ дветѣ трети да се внесат в банката на името на детето, а само една трета да вземе бащата. Ако пък се роди момиче, само една трета да се внесе на негово име, а две трети да вземе баща му. Не щѣ ли, наскоро след това, на сина му се родиха близнечета — момче и момиче. Викаха ме и мене тогава да ми искат съвет и успѣхме да решим въпроса най-правилно. Пита се: как сме го разрешили? Задайте го на малките пжтековци да видим как ще го разрешат тѣ.

Природа и живот

Нашит небесни гостенки през ноемрий

Леонидит сж метеори, които падат от небето почти всички ноемврий и то на 14 число. Тѣ сж наречени леониди, защото идат от небесната област на съзвездие Лъв. Леонидовит метеори пжтуват по добре очертан път около слънцето и след като се откъснат навлизат в зоната на тѣ наречения метеорен дъжд, който се излива върху лицето на земята, в форма на малки метално-каменни парчета. Тѣ започват да свѣтят, когато навлизат в земната атмосфера. Това свѣтене се причинява от търкането им с въздуха.

Метеорит имат връзка с кометитѣ. Ноемврийскит метеори следват пътя на кометата, наречена „Храм“. Доказано е, че кометата не е нищо друго, освен група от летящи метеори.

Как спят животните

Защо кучетата се завъртват на около, по нѣколко пъти, преди да си легнат да спят? Един учен казва, че това е вѣроятно навик от онова време, когато кучетата сж били диви животни. Тогава тѣ се въртели насам-натам, за да намѣрят по-удобно място

Вести

— Едно голѣмо събитие е отиването на нашата царска фамилия и министър председателя в Бѣлград — столицата на нашата съседка Югославия. Нашият цар и царицата сж гости на югославияскит владѣтели — краля Александър и кралица Мария.

Както през пжтуването, така и в Бѣлград живо участие при посрещането сж взели и много деца. Вестник „Утро“ отбелязва следния случай.

Едно дете, свършено примрзено, плаче от студ. На забележката на стражаря да се прибере вж къщи, то отговорило:

— Не ми е студено, защото искам да видя българския цар.

— На 11 декемврий се навършиха точно 55 години откаж Бѣлият генерал — Скобелев влѣзе начело на рускит войски в гр. Плевен и развѣ знамето на свободата. По този случай на „Площада на свободата“ в Плевен е имало парад, а вечерта вечеринка в полза на безплатнитѣ кухни за децата.

Линия до Розовата долина

Откриването на новата линия Пловдив — Карлово се извърши много тържествено. Лентата е прѣрѣзана от Царя, който сжшо е карал, като машинист първия влак. Заедно сж него е била и Царицата очаквана от народа, който ѣ отрупал сж есенни цвѣта.

Линията е дълга 60-930 клм. и струва 150 милиона лева. Има само един малък тунел 165 м.

Пжтека пред Родно радио

Редакторитѣ на Пжтека: Елин Пелин, и Пилигрим и сътрудницитѣ: Калина Малина, Змей, Горинин, Борис Маковски и Атанас Душков, ще четат пред микрофона на Родно Радио свои стихотворения и приказки за деца и юноши. Четенето ще стане в неделя, 17 т. м., 4 ч. подир пладне.

Абонирайте се за „Пжтека“